

## LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIES VERTINIMO KRITERIJAI

## I. Literatūrinio rašinio turinio vertinimas (21 taškas x 2)

| L   | T | Temos supratimas                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III | 7 | <b>Tema</b> supраста. Visas tekstas rodo išskirtinius gebėjimus analizuoti, vertinti ir apibendrinti <sup>11</sup> . Atskleidžiamas literatūrinis (kultūrinis) išprusimas <sup>12</sup> . Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti temos <b>aspektai</b> , atskleidžiamos jų <b>sasajos</b> <sup>1</sup> . |
| II  | 6 | <b>Tema</b> supраста. Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti temos <b>aspektai</b> , atskleidžiamos jų <b>sasajos</b> .                                                                                                                                                                                  |
|     | 5 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|     | 4 | <b>Tema</b> supраста. Motyvuotai išskirti temos <b>aspektai</b> , bet ne visi išnagrinėti.                                                                                                                                                                                                           |
| I   | 3 | <b>Tema supраста iš dalies</b> (per siaurai / per plačiai / ne visi <b>aspektai</b> motyvuotai išskirti ir išnagrinėti).                                                                                                                                                                             |
|     | 2 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|     | 1 | <b>Tema menkai supраста</b> (tik teksto fragmentai susiję su tema).                                                                                                                                                                                                                                  |
| –   | 0 | Žr. pastabą.                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

| L   | T | Kūrinių analizė, interpretavimas <sup>2</sup>                                                                                                                                                                                                                         |
|-----|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| III | 7 | <b>Privalomo</b> ir <b>kito</b> (-ų) autoriaus (-ių) <b>kūrinys (-iai)</b> pasirinkti tinkamai. Kūrinių <b>interpretacija</b> išsami, pagrįsta ne tik turinio analize, bet ir dėmesiu raiškai.                                                                        |
| II  | 6 | <b>Kūriniai pasirinkti tinkamai</b> . Kūrinių <b>interpretacija</b> išsami, pagrįsta analize arba ne daugiau kaip 1 interpretavimo trūkumas / fakto klaida, nenaikinantys interpretacijos pagrįstumo.                                                                 |
|     | 5 |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|     | 4 | <b>Kūriniai pasirinkti tinkamai</b> . Kūrinių <b>interpretacija</b> pagrįsta, bet nepakankamai remiamasi kūrinio analize arba ne daugiau kaip 3 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.                                                                              |
| I   | 3 | Pasirinkta tik vieno autoriaus kūrinys (-iai) / ne visi kūriniai pasirinkti tinkamai. Kūrinių interpretacija <b>paviršutiniška</b> , bet yra analizės elementų <i>arba</i> ne daugiau kaip 4 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos.                                 |
|     | 2 |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|     | 1 | Pasirinkta <b>tik vieno</b> autoriaus kūrinys (-iai) / <b>netinkamai</b> pasirinkta kūrinys (-iai). <b>Bandoma interpretuoti</b> kūrinius, bet didžiojoje teksto dalyje atpasakojamas siužetas <i>arba</i> ne daugiau kaip 6 interpretavimo trūkumai / fakto klaidos. |
| –   | 0 | <b>Kūriniai neinterpretuojami</b> , tik atpasakojamas siužetas / iškraipomas kūrinio (-ių) turinys. (7 ir daugiau interpretavimo trūkumų / fakto klaidų.)                                                                                                             |

| T | Struktūra                                                                                                                                                                                                                 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4 | Pasirinkta ypač tinkama struktūra turiniui perteikti: <b>tema</b> plėtojama kryptingai, <b>pagrindinė mintis</b> aiškiai suformuluota, idėjos perteikiamos <b>kūrybingai, puikiai komponuojant</b> tekstą <sup>13</sup> . |
| 3 | Pasirinkta tinkama struktūra turiniui perteikti: <b>tema</b> plėtojama kryptingai, <b>pagrindinė mintis</b> aiškiai suformuluota, <b>ižanga</b> motyvuota, baigiamosios <b>išvados</b> pagrįstos.                         |
| 2 | Struktūra ne visai tinkama turiniui perteikti: <b>tema</b> iš esmės plėtojama kryptingai, <b>pagrindinė mintis</b> aiški, <b>ižanga</b> turi trūkumų ar /ir baigiamosios <b>išvados</b> iš dalies pagrįstos.              |
| 1 | Struktūra mažai tinkama turiniui perteikti: <b>temos</b> plėtotei trūksta kryptingumo, <b>pagrindinė mintis</b> ne visai aiški, <b>ižanga</b> / baigiamosios <b>išvados</b> netinkamos.                                   |
| 0 | Struktūra netinkama turiniui perteikti: <b>pagrindinė mintis</b> neaiški, <b>ižanga</b> ir <b>išvados</b> netinkamos.                                                                                                     |

| T | Rėmimasis kontekstu                                                                                               |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3 | <b>Tikslingai ir tinkamai</b> remiamasi kūrinių kontekstu <sup>3</sup> .                                          |
| 2 | <b>Ne visai tikslingai ir tinkamai</b> remiamasi kūrinių kontekstu. (Ne daugiau kaip 1 fakto klaida.)             |
| 1 | <b>Bandoma remtis</b> kūrinių / kūrinio kontekstu. / Kontekstas tik paminėtas. (Ne daugiau kaip 2 fakto klaidos.) |
| 0 | Kontekstu remiamasi <b>netinkamai</b> / <b>nesiremiamai</b> . (3 ir daugiau fakto klaidų.)                        |

**PASTABA.** Visas rašinys nevertinamas, jei užduotis neatlikta / parašyta mažiau negu pusė reikalaujamos apimties / parašytas rašinys ne ta tema / neanalizuojamas nė vienas iš nurodytų autorių.

<sup>1</sup> Kūriniai siejami teminiu / probleminiu / idėjų / įvaizdžių / motyvų / meniniu ar kitais aspektais.

<sup>2</sup> Literatūros teorijos sąvokų vartojimas būtinas teksto analizei ir interpretacijai. Netinkamas jų vartojimas laikomas fakto klaidomis.

<sup>3</sup> Kontekstas – kultūrinis / istorinis / biografinis.

## I. Samprotavimo rašinio turinio vertinimas (21 taškas)

| L       | T | Temos, problemos supratimas                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| II<br>I | 7 | <b>Tema, problema suprastos.</b> Visas tekstas rodo išskirtinius gebėjimus analizuoti, vertinti ir apibendrinti <sup>11</sup> . Atskleidžiamas kultūrinis (literatūrinis) išprusimas <sup>12</sup> . Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti <b>aspektai</b> , atskleidžiamos jų <b>sąsajos</b> . |
|         | 6 | <b>Tema, problema suprastos.</b> Motyvuotai išskirti ir išnagrinėti <b>aspektai</b> , atskleidžiamos jų <b>sąsajos</b> .                                                                                                                                                                     |
| II      | 5 |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|         | 4 | <b>Tema, problema suprastos.</b> Motyvuotai išskirti <b>aspektai</b> , bet ne visi išnagrinėti.                                                                                                                                                                                              |
| I       | 3 | <b>Tema ir / ar problema suprastos iš dalies</b> (per siaurai / per plačiai / ne visi <b>aspektai</b> motyvuotai išskirti ir išnagrinėti).                                                                                                                                                   |
|         | 2 |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|         | 1 | <b>Tema menkai suprasta</b> (tik teksto fragmentai susiję su tema).                                                                                                                                                                                                                          |
| –       | 0 | Žr. pastabą.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| L       | T | Argumentavimas, pagrindimas                                                                                                                                                                                                                               |
|---------|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| II<br>I | 7 | <b>Argumentai tinkami<sup>1</sup>, svarūs<sup>2</sup> ir įtaigūs<sup>3</sup>.</b> Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine <sup>4</sup> (literatūrine <sup>5</sup> ) patirtimi. Kur dera, polemizuojama. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis. |
|         | 6 | <b>Argumentai tinkami, svarūs.</b> Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis arba ne daugiau kaip 1 argumentavimo trūkumas / fakto klaida, nenaikinantys argumento svarumo.      |
| II      | 5 |                                                                                                                                                                                                                                                           |
|         | 4 | <b>Argumentai tinkami, bet ne visi svarūs.</b> Rašančiojo požiūris pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis arba ne daugiau kaip 3 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.                          |
| I       | 3 | <b>Ne visi argumentai tinkami ir svarūs.</b> Rašančiojo požiūris iš dalies pagrįstas kultūrine (literatūrine) patirtimi arba ne daugiau kaip 4 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.                                                                    |
|         | 2 |                                                                                                                                                                                                                                                           |
|         | 1 | <b>Bandoma argumentuoti.</b> Samprotavimas paviršutiniškas, dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas arba ne daugiau kaip 6 argumentavimo trūkumai / fakto klaidos.                                                                                           |
| –       | 0 | <b>Argumentai netinkami / neargumentuojama</b> arba 7 ir daugiau argumentavimo trūkumų / fakto klaidų.                                                                                                                                                    |

| T | Struktūra                                                                                                                                                                                                               |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4 | Pasirinkta ypač tinkama struktūra turiniui perteikti: <b>tema</b> plėtojama kryptingai, <b>pagrindinė mintis</b> aiškiai atskleista, idėjos perteikiamos <b>kūrybingai, puikiai komponuojant</b> tekstą <sup>13</sup> . |
| 3 | Pasirinkta tinkama struktūra turiniui perteikti: <b>tema</b> plėtojama kryptingai, <b>pagrindinė mintis</b> aiškiai atskleista, <b>įžanga</b> motyvuota, baigiamosios <b>išvados</b> pagrįstos.                         |
| 2 | Struktūra ne visai tinkama turiniui perteikti: <b>tema</b> iš esmės plėtojama kryptingai, <b>pagrindinė mintis</b> aiški, <b>įžanga</b> turi trūkumų ar /ir baigiamosios <b>išvados</b> iš dalies pagrįstos.            |
| 1 | Struktūra mažai tinkama turiniui perteikti: <b>temos</b> plėtotei trūksta kryptingumo, <b>pagrindinė mintis</b> ne visai aiški, įžanga / baigiamosios išvados netinkamos.                                               |
| 0 | Struktūra netinkama turiniui perteikti: <b>pagrindinė mintis</b> neaiški, <b>įžanga</b> ir <b>išvados</b> netinkamos.                                                                                                   |

| T | Rėmimasis privalomu autoriumi <sup>6</sup> ir jo kontekstu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3 | <b>Tikslingai</b> ir <b>tinkamai</b> remiamasi vieno iš nurodytų autorių kūrinio (-iais) ir kultūriniu / istoriniu / biografiniu <b>kontekstu</b> .                                                                                                                                                                                                                                              |
| 2 | Ne visai <b>tikslingai</b> ir <b>tinkamai</b> remiamasi vieno iš nurodytų autorių kūrinio (-iais) ir <b>kontekstu</b> . / <b>Tikslingai</b> ir <b>tinkamai</b> remiamasi vieno iš nurodytų autorių kūrinio (-iais), tačiau kultūrinis / istorinis / biografinis <b>kontekstas</b> ne visai tinkamas. (Ne daugiau kaip 1 fakto klaida.)                                                           |
| 1 | <b>Bandoma remtis</b> vieno iš nurodytų autorių kūrinio (-iais), tačiau ne visai tinkamai, kultūrinis / istorinis / biografinis <b>kontekstas</b> tik paminėtas. / <b>Tikslingai</b> ir <b>tinkamai</b> remiamasi vieno iš nurodytų autorių kūrinio (-iais), tačiau kultūriniu / istoriniu / biografiniu <b>kontekstu</b> remiamasi netinkamai / nesiremiama. (Ne daugiau kaip 2 fakto klaidos.) |
| 0 | <b>Bandoma remtis</b> vieno iš nurodytų autorių kūrinio (-iais), tačiau netinkamai įrodomo teiginio atžvilgiu. Kultūriniu / istoriniu / biografiniu <b>kontekstu</b> remiamasi netinkamai / nesiremiama. / Privalomu autoriumi nesiremiama (žr. pastabą).                                                                                                                                        |

**PASTABA.** Visas rašinys nevertinamas, jei užduotis neatlikta / parašyta mažiau negu pusė reikalaujamos apimties / parašytas rašinys ne ta tema / nesiremiama nė vienu iš nurodytų autorių.

<sup>1</sup> Tinkamas argumentas pagrindžia tą teiginį, kuriam yra skirtas. Argumento tinkamumas – jo santykis su konkrečiu teiginiu (teiginys turi atitikti nagrinėjamą problemą – priešingu atveju jį pagrindžiantis argumentas negali būti įskaitytas).

<sup>2</sup> Svarus argumentas – tas, kuris skatina patikėti, paremia ar net verčia pritarti pagrindinei minčiai. Argumento svarumas – jo santykis su tema.

<sup>3</sup> Įtaigus argumentas – darantis emocijų ir (ar) estetinį poveikį.

<sup>4</sup> Kultūrinė patirtis – istorinė / biografinė / laikotarpio reiškinių / idėjų / meno ar kita.

<sup>5</sup> Literatūrinė patirtis – kūrinio problematikos / idėjų / veikėjo charakterio ar kita.

<sup>6</sup> Rėmimasis privalomu autoriumi vertinamas, jei, pagrindžiant samprotavimo rašinio temos teiginį, yra įvardytas autoriaus kūrinys ir remiamasi jo medžiaga (siužetu / veikėjais / menine raiška ir pan.).

## II. Kalbos taisyklingumo vertinimas mokykloms lietuvių mokomąja kalba (38 taškai)

| L   | T  | Gramatika ir leksika |
|-----|----|----------------------|
| III | 10 | 0–1                  |
|     | 9  | 2                    |
|     | 8  | 3                    |
|     | 7  | 4                    |
| II  | 6  | 5                    |
|     | 5  | 6                    |
| I   | 4  | 7                    |
|     | 3  | 8                    |
|     | 2  | 9                    |
|     | 1  | 10                   |
| -   | 0  | 11 ir daugiau        |

| L   | T  | Rašyba        |
|-----|----|---------------|
| III | 14 | 0–1           |
|     | 13 | 2             |
| II  | 12 | 3             |
|     | 11 | 4             |
|     | 10 | 5             |
|     | 9  | 6             |
|     | 8  | 7             |
|     | 7  | 8             |
| I   | 6  | 9             |
|     | 5  | 10            |
|     | 4  | 11            |
|     | 3  | 12            |
|     | 2  | 13            |
|     | 1  | 14            |
| -   | 0  | 15 ir daugiau |

| L   | T  | Skyryba       |
|-----|----|---------------|
| III | 14 | 0–1           |
|     | 13 | 2             |
| II  | 12 | 3             |
|     | 11 | 4             |
|     | 10 | 5             |
|     | 9  | 6             |
|     | 8  | 7             |
|     | 7  | 8             |
| I   | 6  | 9             |
|     | 5  | 10            |
|     | 4  | 11            |
|     | 3  | 12            |
|     | 2  | 13            |
|     | 1  | 14            |
| -   | 0  | 15 ir daugiau |

## II. Kalbos taisyklingumo vertinimas mokykloms tautinių mažumų mokomąja kalba (38 taškai)

| L   | T  | Gramatika ir leksika |
|-----|----|----------------------|
| III | 10 | 0–1                  |
|     | 9  | 2                    |
|     | 8  | 3                    |
|     | 7  | 4                    |
| II  | 6  | 5–6                  |
|     | 5  | 7–8                  |
| I   | 4  | 9–10                 |
|     | 3  | 11–12                |
|     | 2  | 13                   |
|     | 1  | 14                   |
| -   | 0  | 15 ir daugiau        |

| L   | T  | Rašyba        |
|-----|----|---------------|
| III | 14 | 0–1           |
|     | 13 | 2             |
| II  | 12 | 3             |
|     | 11 | 4–5           |
|     | 10 | 6–7           |
|     | 9  | 8–9           |
|     | 8  | 10–11         |
|     | 7  | 12–13         |
| I   | 6  | 14–15         |
|     | 5  | 16–17         |
|     | 4  | 18–20         |
|     | 3  | 21–22         |
|     | 2  | 23–24         |
|     | 1  | 25–26         |
| -   | 0  | 27 ir daugiau |

| L   | T  | Skyryba       |
|-----|----|---------------|
| III | 14 | 0–1           |
|     | 13 | 2             |
| II  | 12 | 3             |
|     | 11 | 4             |
|     | 10 | 5             |
|     | 9  | 6             |
|     | 8  | 7             |
|     | 7  | 8             |
| I   | 6  | 9             |
|     | 5  | 10            |
|     | 4  | 11            |
|     | 3  | 12            |
|     | 2  | 13            |
|     | 1  | 14            |
| -   | 0  | 15 ir daugiau |

### III. Teksto raiškos vertinimas (20 taškų)

| L   | T  | Teksto raiška, stilius, logika                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |    | Lietuvių mokomąja kalba                                                                                                                                                                                                                                                                     | Tautinių mažumų mokomąja kalba                                                                                                                                                                                                                                                              |
| III | 20 | Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą.<br>Tekstas stilistiškai vientisas.<br>Rašoma aiškiai, tiksliai, sklandžiai, logiškai.<br>Leksika tinkama.<br>Minčių santykiams reikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros.<br>Yra 0–1 stiliaus, logikos trūkumas. | Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą.<br>Tekstas stilistiškai vientisas.<br>Rašoma aiškiai, tiksliai, sklandžiai, logiškai.<br>Leksika tinkama.<br>Minčių santykiams reikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros.<br>Yra 0–1 stiliaus, logikos trūkumas. |
|     | 19 | 2 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 2 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 18 | 3 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 3–4 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|     | 17 | 4 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 5 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 16 | 5 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 6 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 15 | 6 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7–8 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|     | 14 | 7 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 9 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| II  | 13 | 8 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 10 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 12 | 9 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 11 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 11 | 10 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 12 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 10 | 11 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 13 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 9  | 12 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 14 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 8  | 13 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 15 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| I   | 7  | 14 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 16 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 6  | 15 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 17 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 5  | 16 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 18 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 4  | 17 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 19 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 3  | 18 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 20 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|     | 2  | 19 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 21–23 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| –   | 1  | 20 trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 24–28 trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|     | 0  | Yra 21 ir daugiau trūkumų.                                                                                                                                                                                                                                                                  | 29 ir daugiau trūkumai.                                                                                                                                                                                                                                                                     |

## PAAIŠKINIMAI:

1. Gramatikos ir žodyno klaidomis laikomi normų, nurodytų 5–12 klasių lietuvių kalbos vadovėliuose, „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“, pažeidimai.
2. **Gramatikos, žodyno, rašybos, skyrybos klaidos laikomos atskiromis klaidomis**, išskyrus šiuos atvejus:
  - a) kai taškai nerašomi ant **i / j**, laikoma viena klaida visame darbe, tačiau jei taškai nerašomi ant **ė**, – kiekviena klaida atskira;
  - b) nelietuviškų raidžių rašymas laikoma viena klaida visame darbe;
  - c) žodžių kėlimo klaidos laikomos viena klaida visame darbe.
3. Viena klaida laikoma: a) ta pati žodyno klaida visame rašinyje; b) ta pati gramatikos klaida, pasikartojanti kelis kartus tame pačiame žodyje; c) dvejetainių linksnių, susietų vienu valdymu, vartojimo klaidos tame pačiame sakinyje (pvz.: *Lengva žmogui būti geru, sunkiau – teisingu.*). Kitos gramatikos (morfologijos, sintaksės) klaidos laikomos atskiromis.
4. Ta pati žodžių rašybos klaida, pasikartojanti kelis kartus toje pačioje žodžio šaknyje, laikoma viena klaida. **Galūnių rašybos klaidos laikomos atskiromis** (išskyrus tą pačią klaidą tame pačiame žodyje).
5. Akies klaida laikoma atsitiktinė klaida, kuri darbe nesikartoja, t. y. kitur rašinyje žodis rašomas taisyklingai. Trys akies klaidos laikomos viena raštingumo klaida.
6. To paties įterpinio neskyrimas, ta pati citatos skyrybos klaida laikoma viena skyrybos klaida.
7. Sintaksinės konstrukcijos neišskyrimas arba skyrimas iš vienos pusės laikomas viena klaida.
8. **Viename sakinyje žymima ne daugiau kaip viena stiliaus ar logikos klaida.**
9. Stiliaus, logikos klaidos laikomos atskiromis klaidomis, tačiau ta pati stilistinio žodyno klaida laikoma viena klaida.
10. Kalbos taisyklingumo (gramatikos, žodyno, rašybos, skyrybos) ir stiliaus bei logikos klaidos žymimos parašėje iki nulio ribos.
11. **Išskirtiniai gebėjimai analizuoti, vertinti, apibendrinti** – kūrėjų novatoriškumo / kūrybos tradicijos / tendencijų atskleidimas / gilesnės kūrinių analizės / originalios įžvalgos lyginant ir vertinant kūrinius pasirinktu aspektu / netikėtų sąsajų su kitais kūriniais pateikimas ir pan.
12. **Literatūrinis (kultūrinis) išprusimas** – gilus kūrinio išmanymas / kontekstinių autorių pažinimas / platesnio apsiskaitymo pateikimas / ir pan.
13. **Kūrybingas idėjų perteikimas ir puikus teksto komponavimas** – tai gebėjimas, kuris vertinant samprotavimo ir literatūrinius rašinius atpažįstamas iš minties plėtotei, samprotavimui tinkamų: epigrafų parinkimo, nestandartinių įžangų (citatų, pavyzdžių pateikimas ir komentavimas ir pan.) / teksto komponavimo pagal idėjų perteikimo logiką (lyginimas, analogija, akumuliacija, t.y. įtaigi pavyzdžių sanaka, leidžianti daryti išvadą, ir pan.), retoriškai pagrįsto teksto skaidymo poskyriais su pavadinimais, teksto skirstymo pastraipomis, kuriančiomis, stiprinančiomis įtaigą / nestandartinių išvadų (pabaiga su digresija, t.y. įterptas platesnis požiūris į problemą ar motyvuotas nukrypimas nuo temos, asociatyvus citavimas ir pan.) ir panašiai, t.y. teksto komponavimo pasitelkiant tinkamas retorikos išgales.

**Jeigu kandidatas parašė mažiau nei 500 žodžių, už kiekvienus 30 trūkstančių žodžių atimama po 1 tašką iš bendro įvertinimo.**

| Trūkstančių žodžių skaičius | Atimami taškai | Trūkstančių žodžių skaičius | Atimami taškai |
|-----------------------------|----------------|-----------------------------|----------------|
| 11–40                       | 1              | 131–160                     | 5              |
| 41–70                       | 2              | 161–190                     | 6              |
| 71–100                      | 3              | 191–220                     | 7              |
| 101–130                     | 4              | 221–250                     | 8              |

**Atsižvelgiant į visuomenės lūkesčius ir valstybės interesą, kad mokyklą baigę mokiniai būtų raštingi, raštingumo vertinimo normos kasmet bus griežtinamos.**